ICCJ – Principiul prezumţiei de nevinovăţie. Dreptul de apreciere al autorităţilor publice. Limite de exercitare

Legislaţie relevantă:

Constituţia României, art. 28 alin. (11)

Legea nr. 554/2004, art. 2 alin. (1) lit. n)

Instituirea, prin intermediul dispoziţiilor art. 1 alin. (1) din Ordinul ministrului Sănătăţii nr. 1082/2010, coroborate cu cele ale art. 11 lit I) din același act normativ, în sarcina candidaţilor la concursul pentru ocuparea funcţiei de manager de spital, a condiţiei de a nu fi în curs de urmărire penală, este nelegală, aceste prevederi intrând în contradicţie cu Constituţia României, care în art. 28 alin. (11) prevede că „până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, persoana este considerată nevinovată”.

Chiar dacă Ministerul Sănătăţii are dreptul de a institui condiţii speciale pentru persoanele fizice care doresc să ocupe funcţia de manager în spitalele publice, acesta nu poate fi exercitat arbitrar, fără o justificare rezonabilă, pentru că, potrivit art. 2 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 554/2004, exercitarea dreptului de apreciere al autorităţilor publice prin încălcarea drepturilor și libertăţilor cetăţenilor constituie exces de putere.

Decizia nr. 2170 din 4 mai 2012

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată la data de 24 noiembrie 2010 pe rolul Curţii de Apel București – Secţia a VIII-a contencios administrativ și fiscal, reclamantul MA, în

contradictoriu cu pârâtul Ministerul Sănătăţii, a solicitat instanţei ca, prin hotărârea ce o va pronunţa să dispună anularea în parte a Ordinului ministrului sănătăţii nr.1082/2010 privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcţiei de manager persoană fizică din spitalele publice din reţeaua proprie a Ministerului Sănătăţii, în ceea ce privește:

– art.1 alin.(1) lit.e) care prevede „sau în curs de urmărire penală”;

– art.11 lit.l) care prevede: candidaţii sunt obligaţi să depună o declaraţie pe propria răspundere că nu sunt în urmărire penală sau nu au cunoștinţă de aceasta.

În motivarea cererii, reclamantul arată că ocupă funcţia de manager interimar al Institutului de Pneumologie X și intenţionează să participe la concursul pentru ocuparea funcţiei de manager.

Prin dispoziţiile contestate din Regulamentul aprobat prin Ordinului ministrului sănătăţii nr.1082/2010 este prevăzută condiţia ca persoana care participă la concursul pentru ocuparea funcţiei de manager să nu fie în curs de urmărire penală.

Reclamantul susţine că dispoziţiile respective contravin art.23 alin.(8) din Constituţie și art.52 din Codul de procedură penală, referitoare la prezumţia de nevinovăţie și ale art.41 alin.(1) din Constituţie, referitoare la alegerea liberă a profesiei și a locului de muncă.

Totodată, reclamantul susţine că Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătăţii nu face nicio distincţie cu privire la începerea urmăririi penale.

În susţinere, reclamantul invocă dispoziţiile art.6 par.2 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului și a libertăţilor fundamentale.

Pârâtul Ministerul Sănătăţii a formulat întâmpinare, prin care a invocat excepţia inadmisibilităţii acţiunii și a solicitat respingerea acţiunii ca neîntemeiată.

Cu privire la excepţia inadmisibilităţii acţiunii și la fondul cauzei, pârâtul susţine că dispoziţiile art.23 alin.(8) din Constituţie și ale art.52 din Codul de procedură penală, invocate de reclamant nu au nicio relevanţă în soluţionarea cauzei, iar prevederile contestate de reclamant sunt în concordanţă cu dispoziţiile Legii nr.95/2006 și ale H.G. nr.144/2010 privind organizarea și funcţionarea Ministerului Sănătăţii.

Prin sentinţa civile nr.4239 din 17 iunie 2011, Curtea de Apel București – Secţia a VIII-a contencios administrativ și fiscal a hotărât următoarele:

– a respins excepţia inadmisibilităţii acţiunii, ca neîntemeiată, reţinând că pârâtul a argumentat excepţia pe baza unor aspecte ce ţin de fondul cauzei, care urmează a fi analizate de instanţă cu ocazia examinării pe fond a pricinii;

– a admis cererea formulată de reclamantul MA și a anulat în parte Ordinul ministrului sănătăţii nr.1082/2010 în privinţa art.1 alin.(1) lit.e) referitor la „în curs de urmărire penală” și art.11 lit.l) din Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcţiei de manager persoană fizică din spitalele publice din reţeaua proprie a Ministerului Sănătăţii.

Pe fondul cauzei, curtea de apel a reţinut, în esenţă, că este nelegală instituirea prin dispoziţiile contestate a condiţiei de admitere la concursul pentru ocuparea funcţiei de manager de spital ca persoana candidată să nu fie în curs de urmărire penală, întrucât o asemenea condiţie nu este prevăzută de Legea nr.95/2006 și contravine prezumţiei de nevinovăţie, cu încălcarea art.23 alin.(11) și art.41 alin.(1) din Constituţie.

Împotriva sentinţei civile nr.4239 din 17 iunie 2011 a Curţii de Apel București – Secţia a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a declarat recurs pârâtul Ministerul Sănătăţii, invocând art.304 pct.(7), (8) și (9) Cod procedură civilă fără a structura criticile în motivele de modificare invocate.

În memoriul de recurs, recurentul-pârât reia apărările cuprinse în întâmpinarea depusă la fondul cauzei prin care a solicitat respingerea acţiunii, deoarece actul administrativ contestat nu încalcă nicio prevedere legală în vigoare respectându-se dispoziţiile Legii nr. 95/2006 și ale H.G. nr. 144/2010, și nu conţine dispoziţii discriminatorii ci doar condiţiile ce trebuie îndeplinite cumulativ de către candidaţi în vederea ocupării prin concurs a funcţiei de manager al unei unităţi sanitare din reţeaua proprie a Ministerului Sănătăţii.

Arată recurentul că prevederile art.23 alin .8 din Constituţie și art.5^2 Cod procedură penală nu au relevanţă în soluţionarea cauzei.

Recursul este nefondat pentru următoarele considerentele.

Actul administrativ supus controlului de legalitate pe calea contenciosului administrativ este Ordinul nr.1082/2010 privind „Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului de ocupare a funcţiei de manager persoană fizică din spitalele publice din reţeaua proprie a Ministerului Sănătăţii”.

Intimatul-reclamant MA a solicitat anularea în parte a actului administrativ respectiv ***Art. 1 alin. (1) care prevede că „ Ocuparea funcţiei de manager din spitalele publice aflate în reţeaua proprie a Ministerului Sănătăţii se face prin concurs, la care au acces persoane fizice care întrunesc cumulativ condiţiile:***

e) nu sunt condamnaţi penal sau în curs de urmărire penală”; precum și art. 11 lit. I) potrivit căruia*“Dosarul de înscriere trebuie să conţină următoarele documente:*

I) declaraţia pe propria răspundere că nu este urmărit penal și nu are cunoștinţă că a fost începută urmărirea penală asupra sa;”

Așa cum a reţinut și prima instanţă instituirea condiţiei obligatorii de participare la concursul pentru ocuparea funcţiei de manager de spital, pentru candidaţi să nu fie în curs de urmărire penală este nelegală pentru că intră în contradicţie cu Constituţia care în art.28 alin.11 prevede că „până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, persoana este considerată nevinovată”, iar în art.41 alin.1 că „alegerea profesiei, a meseriei sau a ocupaţiei precum și a locului de muncă este liberă”.

Principiul prezumţiei de nevinovăţie este consacrat și în Codul de procedură penală care în art.5^2 prevede că „orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăţiei sale printr-o hotărâre penală definitivă”.

Este adevărat că în cuprinsul acţiunii, s-a făcut trimitere la prevederile art.23 privind Libertatea Individuală din Constituţie, însă judecătorul fondului a indicat corect textul constituţional care consacră principiul prezumţiei de nevinovăţie.

Chiar dacă recurentul-pârât are dreptul să instituie condiţii speciale pentru persoanele fizice care doresc să ocupe funcţia de manager în spitalele publice din reţeaua Ministerului Sănătăţii, dreptul său de apreciere nu poate fi exercitat arbitrar, fără o justificare rezonabilă, pentru că, potrivit art.2 alin .(1) lit.n) din Legea nr.554/2004, exercitarea dreptului de apreciere al autorităţilor publice prin încălcarea drepturilor și libertăţilor cetăţenilor constituie exces de putere.

Mai mult condiţionarea participării la concurs pentru ocuparea funcţiei de manager prin impunerea condiţiei privind depunerea de către candidat a unei declaraţii că nu este în

curs de urmărire penală, condiţie care nu a fost prevăzută prin Legea nr.95/2006 este excesivă și nu a fost justificată obiectiv de un scop legitim.

În consecinţă, faţă de cele arătate constatând că sentinţa primei instanţe este legală, în temeiul art.312 alin .(1)-(3) Cod procedură civilă, recursul formulat în cauză a fost respins ca nefondat.

ICCJ – Limitele competenţei instanţei de contencios administrativ în soluţionarea unei cereri privind recunoașterea cetăţeniei române

Legislaţie relevantă:

Legea nr. 21/1991

Instanţa de judecată învestită cu soluţionarea unei cauze având ca obiect anularea ordinului privind respingerea cererii de redobândire a cetăţeniei române emis de Ministerul Justiţiei și obligarea acestei autorităţi la emiterea unui ordin privind redobândirea cetăţeniei române, va putea, constatând temeinicia primului capăt de cerere, ca odată cu anularea ordinului atacat, să oblige autoritatea competentă doar la reanalizarea cererii de redobândire a cetăţeniei române, iar nu și la emiterea ordinului privind redobândirea

acestei cetăţenii în favoarea reclamantului.

Obligarea autorităţii competente să emită ordinul privind redobândirea cetăţeniei române ar excede atribuţiilor puterii judecătorești, instanţa de contencios neputându-se substitui în competenţele Comisiei pentru Cetăţenie din cadrul Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie, singura autoritate publică învestită de o lege organică, respectiv Legea nr. 21/1991, să verifice îndeplinirea condiţiilor legale pentru acordarea, redobândirea, retragerea sau renunţarea la cetăţenia română.

Decizia nr. 2317 din 11 mai 2012

Notă: instanţa a avut în vedere dispoziţiile Legii nr. 21/1991, a cetăţenei române, în forma republicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 98 din 06/03/2000, cu modificările și completările ulterioare. Ulterior, Legea nr. 21/1991 a fost republicată, în Monitorul Oficial, Partea I nr. 576 din 13/08/2010.

Prin cererea înregistrată la data de 05.02.2009 pe rolul Curţii de Apel București, reclamantul CC, cetăţean moldovean, a solicitat, în contradictoriu cu pârâtul Ministerul Justiţiei și Libertăţilor Cetăţenești, anularea Ordinului nr.3304/C/22.12.2008 privind respingerea cererii de acordare a cetăţeniei române emis de Ministerul Justiţiei, să se constate că nu există motive temeinice pentru respingerea cererii și că sunt îndeplinite condiţiile impuse de Legea nr.21/1991, precum și obligarea pârâtului la emiterea ordinului privind redobândirea cetăţeniei române.

În motivarea acţiunii, reclamantul a arătat că a depus, împreună cu familia sa, respectiv fiul și soţia, cereri de redobândire a cetăţeniei române, iar cererea sa, obiect al dosarului nr.545/RD/2006, a fost respinsă, motivat de faptul că nu sunt întrunite cumulativ condiţiile prevăzute de art.10^1 Legea nr. 21/1991.

Prin întâmpinarea formulată, pârâtul Ministerul Justiţiei a solicitat respingerea contestaţiei ca neîntemeiată, întrucât, ca urmare a verificărilor efectuate la solicitarea Direcţiei Cetăţenie de către autorităţile abilitate de lege în acest sens, a rezultat că reclamantul nu îndeplinește condiţiile prevăzute de art.8 lit. b) din Legea nr. 21/1991, respectiv nu a dovedit prin comportament și atitudine loialitate faţă de statul român.

La termenul de judecată din data de 23.11.2010, Curtea a dispus citarea în cauză a Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie, care asigură, în prezent, aplicarea procedurii legale de acordare, redobândire, recunoaștere și retragere a cetăţeniei române, conform dispoziţiilor OUG nr.5/2010.

Pârâta Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie, prin întâmpinare, a invocat excepţiile lipsei calităţii procesuale pasive, arătând că actul contestat a fost emis de Ministerul Justiţiei în anul 2008, a tardivităţii introducerii cererii de chemare în judecată, raportat la data depunerii acţiunii (23.06.2010) faţă de data comunicării ordinului atacat (7.01.2009) și a lipsei procedurii prealabile prevăzute de art.7 alin.1 Legea nr.554/204, solicitând respingerea acţiunii ca inadmisibilă.

Prin sentinţa civilă nr.2743 din 05 aprilie 2011, Curtea de Apel București- Secţia a VIII-a contencios administrativ și fiscal a respins excepţia lipsei calităţii procesuale pasive a Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie, a admis acţiunea formulată de reclamantul CC în contradictoriu cu pârâţii Ministerul Justiţiei și Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie, a anulat Ordinul nr.3304/C/22.12.2008 emis de Ministerul Justiţiei, a obligat pe pârâta Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie să emită Ordin privind admiterea cererii de redobândire a cetăţeniei române și a obligat pârâţii la plata către reclamant a sumei de 1000 lei cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunţa această soluţie, instanţa de fond, examinând cu prioritate excepţiile invocate, a reţinut următoarele:

În ceea ce privește excepţia lipsei calităţii procesuale pasive invocată de pârâta Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie, Curtea a constatat că, deși actul atacat a fost emis de Ministrul Justiţiei, Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie reprezintă, în prezent, autoritatea căreia îi revine atribuţia aplicării procedurii legale de redobândire a cetăţeniei române conform dispoziţiilor OUG nr.5/2010.

Referitor la excepţia tardivităţii introducerii cererii de chemare în judecată, instanţa de fond a reţinut incidenţa art.18 din Legea nr.21/1991 (în vigoare la data emiterii ordinului) și a constatat faptul că ordinul a fost comunicat reclamantului la data de 18.01.2009, iar acţiunea a fost expediată la data de 2.02.2011, în interiorul termenului de 15 zile prevăzut de lege.

Cu privire la excepţia privind neîndeplinirea procedurii prealabile prevăzute de art.7 din Legea nr.554/2004, prima instanţă a avut în vedere caracterul special al dispoziţiilor Legii nr.21/1991, potrivit cărora ordinul de respingere a cererii de redobândire a cetăţeniei române poate fi atacat în termen de 15 zile de la comunicare la secţia contencios administrativ și fiscal.

În ceea ce privește fondul cauzei, Curtea a reţinut situaţia de fapt potrivit căreia, prin cererea înregistrată la data de 3.03.2006, reclamantul a solicitat redobândirea cetăţeniei române, constituindu-se dosarul nr.545/RD/2006, iar pe baza înscrisurilor din dosar și a verificărilor efectuate de Direcţia pentru Cetăţenie în temeiul dispoziţiilor art.8 Legea nr.21/1991, Comisia pentru cetăţenie a constatat că reclamantul nu îndeplinește condiţiile prevăzute de art. 8 lit.b), respectiv nu dovedește prin comportament, acţiuni și atitudine, loialitate faţă de statul român și, prin raportul întocmit la data de 21.04.2008, a avizat negativ cererea și a

propus respingerea cererii de redobândire a cetăţeniei române, ca neîntemeiată.

Pe baza raportului întocmit în temeiul art.16 alin.1 din Legea cetăţeniei române, Ministrul Justiţiei a respins, prin Ordinul nr.3304/C/22.12.2008, cererea de redobândire a cetăţeniei române.

Analizând documentaţia existentă la dosarul aferent cererii de redobândire a cetăţeniei române, Curtea a constatat că, urmare a adresei 1026/DC/25.01.2008 emisă de Ministerul Justiţiei către S.I.E., prin care se solicitau relaţii cu privire la un număr de 30 de persoane ce solicitau redobândirea cetăţeniei române, Serviciul de Informaţii Externe a precizat că deţine date potrivit cărora reclamantul CC nu îndeplinește condiţiile prevăzute de art.8 lit.b) Legea nr.21/1991 (adresa nr.24189/18.03.2008).

La solicitarea instanţei în sensul depunerii la dosar a datelor ce au stat la baza emiterii adresei nr.24189/18.03.2008, Serviciul de Informaţii Externe a emis răspunsul 28446/1.03.2011.

Instanţa de fond a mai constatat că, prin adresa nr.13406/DC/23.06.2008, Ministerul Justiţiei – Direcţia Cetăţenie a solicitat comunicarea eventualelor obiecţiuni referitoare la îndeplinirea de către mai mulţi petenţi, printre care și reclamantul CC, a condiţiilor prevăzute de art.8 lit.b) și e) Legea nr.21/1991, iar prin adresa nr.29815/20.08.2008, s-a transmis Ministerului Justiţiei că Serviciul de Informaţii Externe nu are obiecţiuni la redobândirea cetăţeniei de către persoanele nominalizate, inclusiv reclamantul CC.

Examinând condiţiile prevăzute de art.8 lit.a)-g) din Legea nr.21/1991(în vigoare la data emiterii actului atacat), instanţa de fond a reţinut că acestea trebuie îndeplinite în mod cumulativ pentru aprobarea cererii de redobândire a

cetăţeniei române, însă, din ordinul contestat, a rezultat că autoritatea publică pârâtă a reţinut neîndeplinirea de către reclamant exclusiv a condiţiei prevăzute de art.8 lit.b).

Cu privire la această condiţie, în raport de actele și lucrările din dosar, de precizările formulate de S.I.E. prin adresa nr.28446/1.03.2011, precum și de faptul că actul atacat nu reţine motivat care sunt aspectele avute în vedere de comisie și care au condus la concluzia neîndeplinirii condiţiei, Curtea a apreciat acţiunea ca fiind întemeiată, întrucât simpla trimitere la relaţiile primite de la Serviciul de Informaţii Externe, contrazise, de altfel, chiar de această instituţie conform adresei nr.28446/1.03.2011, nu poate susţine concluzia neîndeplinirii cerinţei de loialitate faţă de statul român.

Prin urmare, în temeiul dispoziţiilor art.19 din Legea nr.21/1991, Curtea a apreciat că se impune anularea Ordinului nr.3304/C/22.12.2008 emis de Ministerul Justiţiei și, constatând îndeplinite condiţiile prevăzute de lege, a obligat pârâta Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie să emită Ordinul privind admiterea cererii de redobândire a cetăţeniei române.

Împotriva sentinţei civile nr.2743 din 05 aprilie 2011 a Curţii de Apel București- Secţia a VIII-a contencios administrativ și fiscal au formulat recurs pârâţii Ministerul Justiţiei și Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie, care au criticat-o pentru nelegalitate și netemeinicie.

Invocând în drept dispoziţiile art.304 pct.4 și 9 din Codul de procedură civilă, recurentul-pârât arată că aprecierea asupra îndeplinirii cumulative a condiţiilor pentru acordarea cetăţeniei române reprezintă atributul exclusiv al Comisiei pentru Cetăţenie, care solicită relaţii de la diverse instituţii ale statului în scop consultativ, iar împrejurarea că Serviciul de Informaţii Externe a comunicat că nu poate susţine concluzia neîndeplinirii de către reclamant a cerinţei de loialitate faţă de statul român nu justifică soluţia

instanţei de fond.

Solicitând modificarea în totalitate a sentinţei atacate și respingerea tuturor capetelor de cerere formulate de reclamant, pentru motive încadrate în prevederile art.304 pct.9 din Codul de procedură civilă, recurenta-pârâtă susţine că Ordinul nr.3304/C/22.12.2008 a fost emis de Ministrul Justiţiei cu respectarea dispoziţiilor legale.

Astfel, arată autoritatea recurentă, la verificarea cererii reclamantului, Comisia pentru Cetăţenie a avut în vedere aspectele pe care i le-a pus la dispoziţie Serviciul de Informaţii Externe prin adresa nr.24189/18.03.2008, conform căreia petentul CC nu îndeplinește condiţiile prevăzute de art.8 lit.b) din Legea nr.21/1991.

Recurenta susţine că adresa nr.29815/20.08.2008, prin care Serviciul de Informaţii Externe a informat Ministerul Justiţiei că nu are obiecţiuni la redobândirea cetăţeniei române de către mai multe persoane nominalizate, printre care figura și reclamantul, nu are relevanţă, fiind emisă după avizarea cererii de redobândire de către Comisia pentru Cetăţenie.

Prin urmare, apreciază instituţia recurentă, în mod nelegal instanţa de fond a obligat Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie la emiterea ordinului de redobândire a cetăţeniei române, întrucât, prin impunerea rezolvării cererii într-un anumit sens, instanţa s-a substituit administraţiei, situaţie ce este incompatibilă cu principiul separaţiei puterilor în stat.

Recurenta mai arată faptul că, în situaţia aprecierii ca fiind întemeiată a acţiunii reclamantului, prima instanţă putea obliga Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie să analizeze cererea de redobândire în contextul unor noi verificări efectuate de instituţiile statului, verificări impuse de art.11 din Legea nr.21/199.

Pe de altă parte, recurenta critică și soluţia privind obligarea ambilor pârâţi la plata cheltuielilor de judecată, având în vedere că întreaga procedură de soluţionare a cererii de redobândire a cetăţeniei române a fost în competenţa Ministerului Justiţiei, iar Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie a fost înfiinţată prin O.U.G. nr.5/2010, devenind operaţională ulterior.

Examinând cauza prin prisma criticilor formulate de recurenţii-pârâţi și a dispoziţiilor art.304^1 din Codul de procedură civilă, faţă de materialul probator și dispoziţiile legale incidente, Înalta Curte constată că recursurile sunt fondate numai în ceea ce privește obligarea pârâtei Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie la emiterea ordinului privind admiterea cererii de redobândire a cetăţeniei române, astfel încât sentinţa atacată va fi modificată în parte, fiind menţinute celelalte dispoziţii, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

După cum rezultă din expunerea rezumativă a lucrărilor dosarului, reclamantul CC s-a adresat instanţei de contencios administrativ, solicitând anularea Ordinului nr.3304/C/22.12.2008 privind respingerea cererii de acordare a cetăţeniei române emis de Ministerul Justiţiei, să se constate că nu există motive temeinice pentru respingerea cererii și că sunt îndeplinite condiţiile impuse de Legea nr.21/1991, precum și obligarea pârâtului la emiterea ordinului privind redobândirea cetăţeniei române, iar Curtea de apel a admis acţiunea formulată în contradictoriu cu pârâţii Ministerul Justiţiei și Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie, a anulat Ordinul nr.3304/C/22.12.2008 emis de Ministerul Justiţiei, a obligat pe pârâta Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie să emită Ordin privind admiterea cererii de redobândire a cetăţeniei române și a obligat pârâţii la plata către reclamant a sumei de 1000 lei cheltuieli de judecată.

Instanţa de fond a apreciat cu justeţe, în opinia Înaltei

Curţi, că se impune anularea Ordinului nr.3304/C/22.12.2008 emis de Ministerul Justiţiei, în condiţiile în care Comisia pentru Cetăţenie din cadrul Direcţiei Cetăţenie a Ministerului Justiţiei a avizat negativ cererea de redobândire a cetăţeniei române formulată de reclamant, ţinând seama de aspectele pe care i le-a pus la dispoziţie Serviciul de Informaţii Externe prin adresa nr.24189/18.03.2008, conform căreia petentul CC nu îndeplinește condiţiile prevăzute de art.8 lit.b) din Legea nr.21/1991, însă, pe parcursul procesului, Serviciul de Informaţii Externe a informat, prin adresa nr.28446/1.03.2011, că nu poate susţine concluzia neîndeplinirii de către reclamant a cerinţei de loialitate faţă de statul român.

Astfel, analizând conţinutul adresei nr.29815/20.08.2008, prin care s-a transmis Ministerului Justiţiei că Serviciul de Informaţii Externe nu are obiecţiuni la redobândirea cetăţeniei de către petentul CC și al adresei nr.28446/1.03.2011, emisă la solicitatea instanţei de fond și care atestă răspunsul favorabil pentru contestator, Înalta Curte reţine că, deși aceste acte au fost întocmite ulterior avizării negative a cererii de redobândire de către Comisia pentru Cetăţenie la data de 21.04.2008, în mod greșit s-a apreciat că reclamantul nu îndeplinește condiţia prevăzută de art.8 alin.1 lit.b) din Legea nr.21/1991, respectiv nu dovedește prin comportament, acţiuni și atitudine, loialitate faţă de statul român, astfel încât instanţa de control judiciar va menţine soluţia primei instanţe de anulare a Ordinului nr.3304/C/22.12.2008, prin care Ministrul Justiţiei a respins cererea de redobândire a cetăţeniei române formulată de petentul CC.

Criticile formulate de autorităţile recurente privind obligarea Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie la emiterea ordinului de redobândire a cetăţeniei române sunt, însă, fondate.

Într-adevăr, instanţa de contencios administrativ nu se poate substitui în competenţele Comisiei pentru Cetăţenie din cadrul

Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie, singura autoritate publică învestită de o lege organică, respectiv Legea nr.21/1991, să verifice îndeplinirea condiţiilor legale pentru acordarea, redobândirea, retragerea sau renunţarea la cetăţenia română.

Înalta Curte apreciază că obligarea pârâtei Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie să emită ordinul de redobândire a cetăţeniei române de către intimatul-reclamant excede atribuţiilor puterii judecătorești, fiind susceptibilă a *aduce atingere principiului separaţiei* puterilor în stat.

Ca atare, instanţa de control judiciar va înlătura dispoziţia instanţei de fond privind obligarea Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie la emiterea ordinului privind redobândirea cetăţeniei române și va dispune obligarea acestei instituţii să reanalizeze, conform dispoziţiilor art.11 din Legea nr.21/1991, cererea de redobândire formulată de reclamantul CC.

În ceea ce privește obligarea autorităţilor pârâte la plata către reclamant a sumei de 1000 lei reprezentând cheltuieli de judecată, Înalta Curte apreciază că nu pot fi primite susţinerile recurentei-pârâte Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie în sensul că nu se poate reţine culpa sa procesuală, deoarece întreaga procedură de soluţionare a cererii de redobândire a cetăţeniei române a fost în competenţa Ministerului Justiţiei, iar Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie a fost înfiinţată prin O.U.G. nr.5/2010, devenind operaţională ulterior.

Împrejurarea că, în raport de dispoziţiile O.U.G. nr.5/2010, aprobată cu modificări de Legea nr.112/2010, Ministrul Justiţiei și Libertăţilor Cetăţenești nu mai are în prezent competenţa de a emite ordinul de redobândire a cetăţeniei române, aceasta revenind Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie, nu este de natură a afecta legalitatea soluţiei privind obligarea ambilor pârâţi la plata cheltuielilor de

judecată.

Culpa procesuală a pârâţilor rezultă implicit din soluţia dată de instanţa de fond, devenind incidente dispoziţiile art.274 alin.1 din Codul de procedură civilă, întrucât, pe de o parte, Ordinul nr.3304/C/22.12.2008 emis de pârâtul Ministerul Justiţiei a fost anulat, dispoziţie menţinută de instanţa de control judiciar, iar pe de altă parte, s-a dispus obligarea pârâtei Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie la emiterea ordinului de redobândire a cetăţeniei române, dispoziţie ce a fost înlăturată de către instanţa de recurs, care, însă, a reţinut în sarcina recurentei-pârâte obligaţia de a reanaliza cererea formulată de reclamant.

Înalta Curte reţine că obligarea pârâţilor, în solidar, la plata cheltuielilor de judecată este justificată și prin prisma prevederilor O.U.G. nr.5/2010, privind reorganizarea Ministerului Justiţiei, organul emitent al actului administrativ anulat și constituirea Autorităţii Naţionale pentru Cetăţenie, autoritatea competentă să aplice procedura acordării cetăţeniei române.

Prin urmare, instanţa de control judiciar a menţinut dispoziţia instanţei de fond privind obligarea pârâţilor la plata cheltuielilor de judecată în cuantum de 1000 lei.

Pentru considerentele expuse și în temeiul dispoziţiilor art.20 alin.3 din Legea nr.554/2004, raportat la art.312 alin.2 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte a admis recursurile formulate de Ministerul Justiţiei și de Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie, a modificat în parte sentinţa atacată, în sensul că a obligat pârâta Autoritatea Naţională pentru Cetăţenie să reanalizeze cererea de redobândire a cetăţeniei române formulată de reclamantul CC, menţinând celelalte dispoziţii ale sentinţei.

Plafonul de garanții pentru Prima Casă, suplimentat cu 500 de milioane de lei

Ministerul Finanțelor Publice propune suplimentarea plafonului de garanții aferent acestui an cu suma de 500 milioane de lei. Măsura răspunde solicitărilor potențialilor beneficiari ai programului și ține cont de dinamica semnificativ crescută a volumelor garantate în cadrul programului și de adoptarea legislației privind darea în plată.

Programul Prima Casă este probabil cel mai de succes program guvernamental. De la momentul inițierii sale, în 2009, până la data de 1 mai 2016 au fost acordate peste 178.000 de garanții, reprezentând un volum total de garantare de circa 15 miliarde de lei, aferent unor finanțări în valoare de 29,8 miliarde de lei. Rata de neplată în cadrul Programului este de 0,34% din total credite acordate.

Inițiativa legislativă parlamentară privind darea în plată, aprobată prin Legea nr. 77/2016, după reexaminare, a creat o incertitudine mare atât în privința aplicabilității legii asupra creditelor contractate prin Programul Prima Casă, cât și din perspectiva impactului acestei legi asupra pieței imobiliare și pieței creditului ipotecar. Acești factori au condus la o cerere foarte mare pentru acordarea de garanții în cadrul Programului în primele patru luni ale anului 2016. S-a ajuns la situația fără precedent în care plafoanele alocate băncilor pentru întreg anul 2016 au fost utilizate extrem de rapid.

Astfel, în 2016, până la data de 1 mai 2016, au fost acordate

13.100 de garanții în valoare de 1,2 miliarde de lei față de perioada similară a anilor 2015 și 2014, în care au fost acordate garanții în valoare de cca. 668 milioane de lei și respectiv 536 milioane de lei. Aceste evoluții au condus la necesitatea celei de-a doua redistribuiri a plafoanelor alocate pe instituții financiare în 2016.

În condițiile unui grad mare de utilizare a plafoanelor alocate, pentru a onora solicitările de suplimentare a plafoanelor venite din partea instituțiilor de credit finanțatoare, sumele constituite pentru acoperirea necesităților de garantare în urma primei redistribuiri au fost alocate în favoarea unui număr de 4 finanțatori, care au consumat efectiv sumele alocate.

Ministerul Finanțelor Publice va monitoriza indicatorii pieței creditelor ipotecare pentru persoane fizice în perioada imediat următoare și va anunța în curând strategia pe termen mediu privind derularea Programului Prima Casă. La elaborarea acestei strategii se vor avea în vedere factori precum creșterea venitului real disponibil al populației, urmare a măsurilor fiscale și de majorare a salariilor din ultimii ani, precum și evoluția pieței ipotecare în raport cu cea a Programului Prima Casă. Scopul este ca, pe termen mediu, acest Program să nu producă distorsiuni asupra pieței.

Totodată, Ministerul Finanțelor Publice propune includerea unor prevederi legislative aferente Programului Prima Casă, pentru a responsabiliza instituțiile finanțatoare participante în sensul evitării situațiilor de asumare a angajamentelor de creditare în lipsa resurselor de garantare disponibile. Acest fapt conduce la încurajarea clienților să semneze antecontracte de vânzare-cumpărare, fără a avea o certitudine în privința sursei de finanțare și garantare.

ICCJ – Act administrativ cu caracter sancţionator. Corecta stabilire a datei comunicării

Legislaţie relevantă:

Codul de procedură civilă, art. 86

Transmiterea actului administrativ sancţionator prin fax îndeplinește, în principiu, rigorile procedurale referitoare la comunicare, aceasta putând fi circumscrisă modalităţii la care se referă art. 86 alin.(3) teza finală din Codul de procedură civilă: „alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia.”

Totuși, în condiţiile în care există dubii în privinţa datei comunicării, generate chiar de emitentul actului sancţionator – care, pe lângă modalitatea de comunicare prin fax, a utilizat și modalitatea comunicării prin poștă cu confirmare de primire demonstrând astfel existenţa propriilor îndoieli cu privire la finalitatea transmiterii iniţiale – acestea trebuie, în considerarea garanţiilor aferente dreptului la liberul acces la justiţie și a principiului in dubio pro reo – să îi profite persoanei căreia actul administrativ sancţionator îi era adresat.

Decizia 2359 din 15 mai 2012

Prin acţiunea înregistrată pe rolul Curţii de Apel București sub nr. 5894/2/2010, reclamanta SC B SC & CO M. SRL a formulat plângere în contradictoriu cu pârâtul Consiliul

Naţional al Audiovizualului împotriva Deciziei nr. 596 din data de 10 iunie 2010, solicitând anularea acesteia, iar pe cale de consecinţă exonerarea de la plata amenzii în cuantum de 10.000 lei pentru încălcarea prevederilor art.82 alin.(2) din Lg.504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

În motivarea acţiunii, reclamanta a susţinut în esenţă că: prin Decizia nr.596 din 10.06.2010 Consiliul Naţional al Audiovizualului a dispus următoarele : „ Articol unic : Distribuitorul de servicii *SC B SC & CO M. SRL* având avizul de retransmisie A0586.1/13.06.2005 pentru localitatea Pașcani din Judeţul lași , se sancţionează cu amendă în cuantum de 10.000 lei pentru încălcarea prevederilor art.82 alin.(2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.” , iar prin adresa de înaintare a Deciziei CNA nr.596/10.06.2010 privind amendarea cu 10.000 lei a societăţii s-a impus în sarcina acesteia obligativitatea de a transmite în reţeaua de cablu din localitatea Pașcani, în mod continuu , timp de 7 zile, pe canalul alocat fiecărui program care a constituit obiect al sancţiunii, următorul text:

„Consiliul Naţional al Audiovizualului a sancţionat distribuitorul de servicii *SC B SC & CO M. SRL* cu amendă în cuantum de 10.000 lei, întrucât în reţeaua de cablu din localitatea Pașcani, judeţul Iași, nu retransmite un program local a cărui obligativitate de retransmitere este stabilită prin dispoziţiile art.82 din Legea audiovizualului.

Potrivit dispoziţiilor invocate, distribuitorii care retransmit programe au obligaţia, la nivel regional și local, să includă în oferta lor cel puţin două programe regionale și două programe locale, acolo unde acestea există.”

Societatea reclamantă a considerat că sancţiunea aplicată este nelegală iar Consiliul Naţional al Audiovizualului ar fi trebuit să analizeze imparţial susţinerile sale referitoare la motivele concrete pentru care condiţiile prevăzute de articolul 82 alin.(2) nu au putut fi îndeplinite de societate

– ca distribuitor de servicii audiovizuale.

S-a menționat în cuprinsul plângerii ce face obiectul pricinii deduse judecăţii că, decizia de sancţionare a reclamantei emisă de CNA cu nr.596/10.06.2010 este urmare a unor sesizări adresate CNA de către S.C. A SRL – care deţine calitatea de radiodifuzor al programului local Axxx TV difuzat în municipiul Pașcani sesizări prin care această societate reclama faptul că SC B SC & CO M. SRL nu a înţeles să introducă în grila de servicii și programul local Axxx TV – conform prevederilor Legii Audiovizualului.

S-a mai arătat că urmare a acestor sesizări, CNA a emis Decizia nr.472/27.04.2010 prin care a adresat reclamantei o somaţie publică și solicitarea de a intra de îndată în legalitate în sensul de a respecta prevederile art.82 alin.(2) din Legea nr. 504/2002 – decizie pe care societatea reclamantă a contestat-o, contestaţia fiind respinsă prin Decizia nr.538/20.05.2010 – aceasta făcând obiectul unei acţiuni judiciare adresate Curţii de Apel București.

S-a susţinut de către reclamantă că, a învederat Consiliului Naţional al Audiovizualului faptul că a impune unui agent economic – operator în domeniul comunicaţiilor electronice – să includă în grila sa de programe două programe regionale și două programe locale – acolo unde acestea există, echivalează chiar cu încălcarea art. 45 din Constituţie, care presupune garantarea accesului pe piaţă al agenţilor economici si protejarea destinatarilor serviciului prestat sau ai bunurilor furnizate.

A mai considerat reclamanta că sancţiunea aplicată prin decizia nr.596/10.06.2010 este nelegală atât timp cât CNA a dispus ca societatea petentă – în calitate de distribuitor de servicii de programe – să difuzeze programul Axxx TV înainte ca acesta să fie notificat în structura grilei de programe – în înţelesul prevederilor art.74 din Legea audiovizualului.

Pârâtul Consiliul Naţional al Audiovizualului a formulat întâmpinare prin care a invocat excepţia tardivităţii introducerii acţiunii, faţă de dispoziţiile art. 93 din legea audiovizualului nr. 504/2002 .

Prin sentința nr.2670 din 4 aprilie 2011 Curtea de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal a admis excepția tardivității introducerii acțiunii, excepție invocată de pârâtul Consiliul Național al Audiovizualului și a respins acțiunea astfel cum a fost formulată, ca tardivă.

Pentru a pronunța această hotărâre, Curtea a reținut în esență următoarele.

În cauză este necontestat că societatea comercială reclamantă a expediat acţiunea spre a fi înregistrată pe rolul Curții de Apel București în data de 29.06.2010, conform ștampilei poștei de pe plicul atașat la fila 12 din dosarul instanței de fond.

În speţă, autoritatea publică pârâtă a invocat excepţia tardivităţii formulării acţiunii, motivat de faptul că cele 15 zile în care putea fi introdusă acţiunea curg de la comunicare, iar comunicarea actului administrativ contestat s-a făcut în data de 11.06.2010, prin fax, legiuitorul neimpunând o condiţie referitoare la mijloacele prin care să se facă comunicarea.

Pe de altă parte, a mai reținut instanța, din cuprinsul normei speciale prevăzute de art. 93 alin.(3) din Legea nr. 504/2002 dar și din normele de procedură civilă în materia comunicării actelor procedurale, rezultă, fără putinţă de tăgadă că nu există nici o prevedere din care să se poată desprinde concluzia că transmiterea documentului prin intermediul poștei ar avea întâietate faţă de alte modalităţi în format electronic, singura cerinţă fiind aceea a comunicării.

S-a mai reținut că, din înscrisul existent la fila 24 din dosarul instanței de fond rezultă că la numărul de fax

023xxxxxx aparţinând societăţii comerciale reclamante și menţionat pe antetul documentelor sale, în data de 11 iunie 2010, ora 11:53 AM a fost primit (result OK) documentul (decizia nr. 596/10.06.2010), compusă din trei pagini, așa încât a apreciat instanţa că autoritatea publică pârâtă nu doar că a comunicat în data de 11.06.2010 decizia în discuţie, dar societatea comercială reclamantă a și primit-o și prin urmare, aceasta este data de la care trebuie calculat termenul de 15 zile în care petenta putea să formuleze plângere.

Împotriva sentinței pronunțată de Curtea de Apel București a declarat recurs reclamanta SC B SC & CO M. SRL., invocând dispoziţiile art. 304 pct.9 și 304^1 Cod procedură civilă.

Recurenta susţine că prima instanţă nu a clarificat toate aspectele legate de comunicarea deciziei CNA, în sensul că rezultatul transmiterii prin fax- result OK –putea fi obţinut și prin trimiterea altor documente sau chiar a unor pagini albe. În plus, s-a ignorat cu desăvârșire faptul că decizia sancţionatoare s-a comunicat prin poștă, fiind confirmată primirea la data de 15 iunie 2010, în raport de care acţiunea s-a formulat în termenul legal.

Prin întâmpinarea înregistrată la data de 1 martie 2012, intimatul CNA a solicitat respingerea recursului ca nefondat, însușindu-și considerentele Curţii de apel.

Intimatul a susţinut că a comunicat prin fax decizia atacată, la data de 11 iunie 2010 iar prezumţia de rea-credinţă pe care o afirmă indirect recurenta este lipsită de suport factual.

Recursul este fondat.

Acţiunea judiciară iniţiată de SC B SC & CO M. SRL Pașcani are ca obiect anularea Deciziei nr. 596 din 10 iunie 2010 emisă de CNA, prin care reclamanta a fost sancţionată cu amendă contravenţională în cuantum de 10.000 lei în

temeiul art. 90 alin.(1) lit. j) și alin.(2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, imputându-i-se încălcarea prevederilor art. 82 alin.(2) din același act normativ.

Potrivit dispoziţiilor art.93 din Legea audiovizualului:

”(1)*Sancţiunile pentru încălcarea dispoziţiilor prezentei legi se aplică prin acte emise de Consiliu sau de Autoritatea Naţională pentru Administrare și Reglementare în Comunicaţii, care acţionează prin personalul de specialitate împuternicit în acest scop.*

(2)Deciziile de sancţionare adoptate de Consiliu în conformitate cu prevederile art. 90 și 91 își produc efectele de la data comunicării.

(3) Actele emise în condiţiile prevăzute la alin. (1) pot fi atacate direct la secţia de contencios administrativ a curţii de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare; termenul de 15 zile nu suspendă de drept efectele acestora.

(4)Actele emise în condiţiile alin. (1) și neatacate în termenul prevăzut la alin. (3) constituie de drept titlu executoriu.”

Cum norma citată nu conţine dispoziţii privind modalitatea de comunicare a deciziei de sancţionare se aplică prin similitudine dispoziţiile codului de procedură civilă, care reprezintă dreptul comun în materie, potrivit art. 721 Cod procedură civilă.

Așa fiind, comunicarea prin fax poate fi circumscrisă modalităţii la care se referă art. 86 alin.(3) teza finală Cod procedură civilă: „*alte mijloace ce asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii acestuia*” și, prin aceasta, mai ales în contextul actual, trebuie acceptată ca fiind conformă cu spiritul reglementării citate.

Ceea ce este esenţial, după cum bine a punctat judecătorul de la Curtea de apel, este ca actul procedural să fie adus la cunoștinţa destinatarului său. Mai ales în materia analizată, reţine Înalta Curte, a comunicării unui act sancţionator, problema trebuie analizată riguros pentru a nu priva pe contravenient de dreptul său constituţional și convenţional de acces la justiţie.

Or, în cauza de faţă, există dubii în privinţa datei comunicării, generate chiar de emitentul actului sancţionator, care, pe lângă modalitatea de comunicare prin fax pe care o afirmă și la care s-a raportat Curtea de apel, a comunicat Decizia nr. 596 din 10 iunie 2010 și prin poștă, cu confirmare de primire, fiind înregistrată la recurenta-reclamantă la data de 15 iunie 2010.

Nici la judecata în primă instanţă și nici în recurs, intimatul nu a prezentat o explicaţie rezonabilă pentru modul în care a procedat, conferind astfel consistenţă susţinerilor recurentei în sensul că singura comunicare valabilă este cea realizată prin poștă, la care intimatul a apelat având îl însuși îndoieli cu privire la transmiterea realizată prin fax.

Conchizând, Înalta Curte constată că dubiul relativ la data comunicării îi profită recurentei-reclamante, și, în raport de data comunicării prin poștă: 15 iunie 2010, acţiunea formulată la data de 29 iunie 2010 trebuie socotită în termen.

Pentru motivele expuse, recursul a fost admis, cu consecinţa casării sentinţei, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la aceeași instanţă.

ICCJ – Excepţie de nelegalitate invocată în cadrul litigiului având ca obiect anularea aceluiaşi act administrativ. Inadmisibilitate

Legislaţie relevantă:

Legea nr. 554/2004, art. 1 şi art. 4

În virtutea principiului "electa una via non datur recursus ad alteram" examinarea legalităţii unui act administrativ pe calea excepţiei de nelegalitate, în cadrul procesului având ca obiect anularea aceluiaşi act, este inadmisibilă, cele două căi de examinare a legalităţii actelor administrative excluzându-se reciproc.

Decizia nr. 2708 din 31 mai 2012

Prin Sentinţa civilă nr.6916 din 7 iulie 2010 pronunţată de Judecătoria Tg-Mureş în. dosarul nr. 10803/320/2009, s-a admis excepţia de necompetenţă materială ă Judecătoriei Tg-Mureş cu privire la petitul 1 al cererii de chemare în judecată, privitor la anularea Ordinului nr.37/1995 emis de Consiliul Naţional al Apelor şi a certificatului de atestare a dreptului de proprietate Seria M 14 nr.0021/1995 emise de MAPPM Bucureşti, prin care a fost trecut în proprietatea SC S SA imobilul situat administrativ în Tg-Mureş, str.MV nr.x, judeţul Mureş, evidenţiat în CF nr.800/11 Tg-Mureş, nr.top.2602/2/1 şi 2602/3/1 şi s-a declinat competenţa de soluţionare a acestui petit în favoarea Curţii de Apel Tg-Mureş-Secţia Comercială şi de Contencios Administrativ şi

Fiscal.

Pe parcursul soluţionării cauzei, s-a invocat de către reclamanţii BB şi AM excepţia necompetenţei materiale a Curţii de Apel Tg-Mureş-Secţia Comercială şi de Contencios Administrativ, excepţie pe care instanţa a respins-o prin încheiere, apreciind că, dat fiind caracterul de acte administrative a ordinului şi certificatului de atestare a dreptului de proprietate atacate, verificarea legalităţii lor nu se poate face decât de către instanţa de contencios administrativ, în speţă Curtea de Apel Tg-Mureş.

Ulterior, reclamanţii şi-au precizat acţiunea, în sensul că au invocat pe calea excepţiei de nelegalitate, nelegalitate Ordinului nr.37/1995 şi a Certificatului de atestare a dreptului de proprietate Seria M14 nr.0021/1995, emise de M.A.P.P.M., ca efect al aplicării principiului „resoluto iure dantis resolvitur ius accipientis”.

În motivarea excepţiei de nelegalitate, s-a arătat că aceasta este unica soluţie care se impune şi care practic a fost avută în vedere de către instanţa de judecată la un moment dat, pe parcursul judecării pricinii, prin care reclamanţii au revendicat imobilul deţinut în prezent de către SC S SA, în acest sens făcându-se trimitere la Sentinţa civilă nr.293 din 4 aprilie 2003 pronunţată de Tribunalul Mureş în dosarul nr.8324/2001, unde judecătorul pricinii a arătat că „ de asemenea, spre finalitatea radierii dreptului de proprietate al intervenientei asupra imobilului în litigiu conduce şi aplicarea principiului „resoluto iure dantis resolvitur ius accipientis”, conform căruia desfiinţarea titlului transmiţătorului atrage şi desfiinţarea titlului subdobânditorului.

Cum titlul statului s-a constatat a nu fi valabil, aceeaşi este şi soarta titlului intervenientei S.C. S S.A., înscrisă ca proprietară în temeiul HG nr.834/1991, urmând ca aceasta să se prevaleze de prevederile art.32 ind.4 alin.l şi 2 din Legea

nr.99/1999 privind unele măsuri pentru accelerarea reformei economice, conform cărora instituţiile publice implicate în procesul de privatizare asigură repararea prejudiciilor cauzate societăţilor comerciale privatizate sau în curs de privatizare prin restituirea către foştii proprietari a bunurilor imobile preluate de stat.

Instanţa a invocat din oficiu şi a pus în discuţia părţilor excepţia de inadmisibilitate a invocării excepţiei de nelegalitate, din două perspective: prima a inadmisibilităţii invocării nelegalităţii unor acte administrative, atât pe calea excepţiei de nelegalitate cât şi pe calea dreptului comun, în cadrul aceluiaşi dosar, iar a doua din perspectiva faptului că actele administrate a căror nelegalitate se invocă sunt anterioare intrării în vigoare a Legii nr.554/2004.

De asemenea, instanţa a invocat excepţia tardivităţii formulării cererii în contencios administrativ pe calea dreptului comun, iar pârâta S.C. S S.A. a invocat excepţia lipsei plângerii prealabile în ceea ce priveşte acţiunea formulată pe calea dreptului comun.

Prin sentinţa nr.126 din 06 mai 2011, Curtea de apel Tg.Mureş a dispus următoarele:

– a admis excepţia inadmisibilităţii invocării excepţiei de nelegalitate, invocată din oficiu;

– a respins ca inadmisibilă excepţia de nelegalitate a Ordinului nr.37/1995 şi a Certificatului de atestare a dreptului de proprietate Seria M14 nr.0021/1995, emise de Consiliul Naţional al Apelor, respectiv M.A.P.P.M, invocată de reclamanţi;

– a admis excepţia tardivităţii invocată din oficiu şi pe cale de consecinţă a respins ca tardivă acţiunea reclamnţilor BB şi AM, în contradictoriu cu Administraţia Naţională Apele Române şi S.C. S S.A.;

– a respins ca tardivă excepţia lipsei procedurii prealabile;

– a obligat reclamanţii la plata în favoarea S.C.S S.A. a sumei de 6324 lei reprezentând cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunţa această soluţie, Curtea a reţinut următoarele:

Actele administrative a căror nelegalitate se invocă pe calea excepţiei de nelegalitate au caracterul unor acte administrative şi sunt emise anterior intrării în vigoare a Legii nr.554/2006.

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie a stabilit că dispoziţiile art.4 din Legea nr.554/2004, cu modificările şi completările ulterioare, care presupun punerea în discuţie în mod repetat şi fără limită în timp a legalităţii oricărui act administrativ cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, încalcă principiile şi drepturile fundamentale şi contravin practicii CEDO şi a Curţii de Justiţie de la Luxemburg.

Invocarea excepţiei de nelegalitate cu privire la actele administrative în cauza este inadmisibilă, motiv pentru care, în aplicarea art.20 alin.2 şi art.148 alin.2 din Constituţie prin raportare la principiile menţionate anterior, la Convenţia Europeană a Drepturilor Omului şi la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum şi la jurisprudenţa CEDO şi a Curţii de Justiţie de la Luxemburg, Curtea a înlăturat aplicarea dispoziţiilor art.4 alin.l din Legea nr.554/2004 cu modificările ulterioare în ceea ce priveşte actele unilaterale cu caracter individual emise anterior intrării în vigoare a Legii nr.554/2004.

Pe de altă parte, Curtea a apreciat că este inadmisibilă invocarea excepţiei de nelegalitate a unor acte administrative în cadrul procesului având ca obiect tocmai anularea aceloraşi acte, pe calea dreptului comun a contenciosului administrativ,

datorită aplicării principiului „electa una via”.

În consecinţă, examinarea actelor administrative pe cale directă exclude controlul judecătoresc, pe calea indirectă a excepţiei de nelegalitate, la cererea aceloraşi persoane reclamante.

În cazul de faţă, reclamanţii au recurs la invocarea excepţiei de nelegalitate tocmai datorită regimului juridic mai favorabil în privinţa termenelor în care se poate invoca nelegalitatea actului administrativ.

Reclamanţii au luat cunoştinţă de existenţa actelor administrative pe care au înţeles să le atace, pe parcursul desfăşurării unui proces civil finalizat cu pronunţarea Deciziei civile nr.l 275/R/2007 pronunţată de Curtea de Apel Tg-Mureş la data de 23.11.2007.

Rezultă că cel mai târziu reclamanţii au luat cunoştinţă de aceste acte la 23.11.2007, dată de la care curge termenul de 1 an prevăzut de art.1 alin.2 din Legea nr.554/2004.

La data de 13 octombrie 2009 când a fost introdusă cererea de către reclamanţi, termenul de decădere de 1 an era împlinit, astfel încât acţiunea este tardivă.

Referitor la excepţia lipsei procedurii prealabilă, prevăzută de art.7 din Legea nr.554/2004, aceasta fost invocată tardiv, raportat la prevederile art.109 alin.3 din Codul de procedură civilă, conform cărora neîndeplinirea procedurii prealabile poate fi invocată doar de pârât prin întâmpinare, sub sancţiunea decăderii.

În ceea ce priveşte cererea de acordare a cheltuielilor de judecată, aceasta a fost admisă, Curtea reţinând culpa procesuală a reclamanţilor.

Împotriva acestei sentinţe au formulat recurs reclamanţii BB şi AM, susţinând că hotărârea atacată este nelegală şi

netemeinică pentru următoarele motive:

– în mod greşit instanţa de fond a calificat acţiunea lor ca fiind o acţiune în contencios administrativ, întemeiată pe prevederile art. 1 din Legea nr. 554/2004, deşi încadrarea juridică corectă a acesteia era cea a excepţiei de nelegalitate prevăzut de art.4 din Legea nr. 554/2004, temei juridic invocat în chiar cuprinsul acţiunii;

– în mod neîntemeiat a fost admisă excepţia tardivităţii acţiunii în contencios administrativ, din moment ce acţiunea principală ce formează obiectul judecăţii este o acţiune în revendicare, imprescriptibilă.

Recurenţii nu şi-au încadrat în drept, din punct de vedere procedural, motivele de recurs.

Analizând actele şi lucrările dosarului de fond, precum şi motivele de recurs invocate ce se încadrează în prevederile art. 304 pct. 9 Cod procedură civilă, Înalta Curte constată că recursul este nefondat, pentru următoarele considerente:

Aşa cum se poate observa din cererea de chemare în judecată, cu care iniţial a fost învestită Judecătoria Târgu Mureş, recurenţii-reclamanţi au solicitat printre altele: *“Anularea Ordinului nr. 37/1995 şi a certificatului de atestare a dreptului de proprietate seria M 14 nr. 0021/1995 emise de MAPPM Bucureşti prin care a fost trecut în proprietatea pârâtei imobilul situat administrativ în Târgu Mureş, str. MV, nr. x jud. Mureş, evidenţiat ni C.F. nr. 800/11 Târgu Mureş, nr. top. 2602/2/1 şi 2602/3/1”.*

Judecătoria Târgu Mureş a disjuns cererea de chemare în judecată şi a declinat competenţa judecării acestui capăt de cerere în favoarea Curţii de Apel Târgu Mureş, motivându-şi hotărârea pe faptul că actele administrative criticate sunt emise de către o autoritate a administraţiei publice centrale.

În faţa Curţii de Apel Târgu Mureş, recurenţii-reclamanţi, precizându-şi cererea de chemare în judecată au înţeles să invoce excepţia de nelegalitate a actelor administrative amintite anterior, în condiţiile în care, această instanţă fusese deja investită cu o cerere de anulare a aceloraşi acte administrative şi care reprezenta ea însăşi obiectul acţiunii.

Prin urmare, având în vedere principiul "electa una via non datur recursus ad alteram" („după ce o cale a fost aleasa, nu este admis sa se recurgă la alta") examinarea legalităţii actelor administrative contestate, pe calea excepţiei de nelegalitate, în cadrul procesului având ca obiect anularea aceloraşi acte, este inadmisibilă, cele două căi de examinare a legalităţii actelor administrative criticate excluzându-se reciproc.

Faţă de obiectul acţiunii – ce nu poate fi calificată ca o acţiune în revendicare, astfel cum susţin recurenţii , din moment ce are ca obiect anularea unor acte administrative – instanţa de fond admis în mod corect excepţia tardivităţii acesteia, conform art. 11 din Legea nr. 554/2004.

Totodată, instanţa de fond a observat în mod corect că, întrucât actele administrative a căror anulare se solicită sunt acte administrative individuale emise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 554/2004, punerea în discuţie a acestora, fără limită în timp, ar încălca principiul securităţii circuitului civil, contravenind astfel practicii C.E.D.O. şi a Curţii de Justiţie de la Luxembourg.

Pentru considerentele menţionate, constatând că hotărârea atacată este legală şi temeinică, Înalta Curte, cu referire la art. 312 alin. 1 Cod procedură civilă, va respinge recursul ca nefondat; de asemenea va respinge excepţia lipsei dovezii calităţii de reprezentant al recurentului şi a nulităţii recursului invocate de intimata – pârâtă S.C. S S.A şi va obliga recurenţii la plata în favoarea intimatei S.C. S S.A. a

sumei de 6000 lei cheltuieli de judecată stabilite prin apreciere conform art. 274 alin. 3 Cod procedură civilă.

MFP a împrumutat de la bănci 520,4 milioane de lei prin lansarea unor titluri cu scadenţa în 2020

Ministerul Finanţelor a împrumutat ieri de la bănci 520,4 mil. lei prin lansarea unor titluri cu scadenţa în 2020, la un cost de 2,26%. Conform prospectului pentru licitaţia de ieri, Trezoreria intenţiona să împrumute 500 mil. lei. În luna mai, Ministerul Finanţelor intenţionează să împrumute 3,6 mld. lei prin emisiunea de obligaţiuni de stat şi certificate de trezorerie, însă analiştii susţin că şi planul acesta, ca şi cel pentru luna aprilie, este ambiţios.

Trezoreria a împrumutat în primele patru luni ale anului aproximativ 18 mld. lei şi 775 mil. euro prin licitaţii cu obligaţiuni de stat şi certificate de trezorerie. Încă din primul trimestru a fost acoperită aproape o treime din nevoia brută de finanţare de anul acesta.

Trezoreria intenţiona să emită în aprilie titluri de stat în lei de 4,2 mld. lei, valoare asemănătoare cu cea din martie, însă în cele din urmă a împrumutat circa 3,9 mld. lei, luând în considerare inclusiv sesiunile suplimentare.

Sursa: Ziarul Financiar

Firmele de tip SRL au condus în topul firmelor nou înfiinţate în primul trimestru

Firmele de tip SRL au condus în topul firmelor nou înfiinţate în primul trimestru, cu o pondere de 70%, în timp ce PFA-urile au reprezentat 20%, potrivit datelor de la Registrul Comerţului.

Primele trei luni din 2016 au adus o creştere de aproape 10% a numărului de societăţi noi, la peste 32.000, acesta fiind cel mai ridicat nivel atins în ultimii patru ani.

Organizarea de tip PFA pierde încet teren în economia locală, numărul înmatriculărilor pe acest segment scăzând cu 30% în primul trimestru, la circa 6.000, faţă de peste 8.000 în primele trei luni ale anului trecut.

Consiliul Legislativ a avizat favorabil două propuneri de modificare a legii antifumat

Consiliul Legislativ a avizat favorabil cele două propuneri de modificare a legii antifumat, B125 şi B157, înregistrate la

16, respectiv 30 martie a.c., prin care iniţiatorii cereau redefinirea noţiunilor de „spaţiu public închis” şi „spaţiului închis de la locul de muncă”, eliminarea sintagmei „exclusiv în zona de tranzit a aeroporturilor internaţionale”, precum şi exceptarea teraselor şi cazinourilor de la restricţiile impuse fumatului.

În cele două avize trimise Senatului, Consiliul recomandă comasarea propunerilor legislative într-un singur proiect de modificare a Legii 349/2002 pentru prevenirea şi combaterea efectelor consumului de tutun, modificată prin Legea 15/2016, precum şi enumerarea condiţiilor în care fumatul este permis şi stabilirea semnificaţiei noţiunii de „activităţi asociate fumatului”.

Propunerea legislativă B125/2016 a fost înregistrată la Senat la data de 16 martie a.c., la 20 martie fiind trimisă spre avizare Consiliului Legislativ şi Guvernului pentru a-şi expune punctele de vedere. Consiliul Legislativ a trimis avizul la data de 20 aprilie, Guvernul nepronunţându-se până la sfârşitul săptămânii trecute.

Cea de-a doua propunere legislativă a fost înregistrată la Senat sub nr. B157/2016 la data de 30 martie a.c. şi a fost trimisă spre avizare Consiliului Legislativ şi Guvernului la data de 5 aprilie. Consiliul s-a pronunţat la data de 5 mai, dar până la sfârşitul săptămânii trecute, Guvernul nu se pronunţase.

În propunerea legislativă BP 125/16.03.2016 se redefineşte noţiunea de „spaţiu public închis” drept „orice spaţiu accesibil publicului sau destinat utilizării colective, indiferent de forma de proprietate ori de dreptul de acces, care are un acoperiş, plafon sau tavan şi care este încadrat de pereţi de jur împrejur, indiferent de natura acestora sau de caracterul temporar sau permanent, cu excepţia spaţiilor cu destinaţie locativă”.

Pe lângă redefinirea „spaţiului închis de la locul de muncă”, care se referă tot la un spaţiu încadrat cu pereţi şi acoperit cu plafon (eliminându-se astfel maşinile de serviciu), propunerea legislativă elimină şi sintagma „exclusiv în zona de tranzit a aeroporturilor internaţionale”.
Astfel, art. 3, alin 2 lit. a), care prevede că fumatul este permis numai în camere special amenajate, exclusiv în zona de tranzit a aeroporturilor internaţionale, cu respectarea următoarelor condiţii: „să servească exclusiv fumatului” ar deveni (în cazul în care este aprobată propunerea) „Fumatul este permis numai în camere special amenajate, cu respectarea următoarelor condiţii: a) să servească exclusiv fumatului şi activităţilor asociate fumatului, cum ar fi de exemplu consumul de cafea, băuturi calde sau băuturi răcoritoare etc”.

În propunererea legislativă nr. B157/2016, senatorul Marius Bota propune acceptarea fumatului pe terasele care au trei pereţi şi în cazinouri.

„Se permite fumatul în spaţiile teraselor unităţilor de alimentaţie publică acoperite sau descoperite care au maximum trei pereţi, precum şi în spaţiile destinate şi autorizate pentru funcţionarea cazinourilor”, se arată în unica modificare adusă art. 3 alin (2) din Legea antifumat, propunere care ar urma să intre de urgenţă în dezbaterea parlamentară.

În sprijinul acestei propuneri, iniţiatorul a invocat „solicitarea mediului de afaceri, deoarece, după adoptarea legii, s-au resimţit modificări semnificative ale câştigurilor lunare ale acestora”.

Sursa: Curierul National

Ministerul Finanțelor Publice a facilitat discuțiile cu reprezentanții EBU

La data de 6 mai, au discutat la aceeași masă reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice, ai Parlamentului, ai Consiliului Concurenței, ai TVR și ai EBU.

Directorul general EBU, Ingrid Deltenre a subliniat că *”datoriile pe care televiziunea publică le are la forul european sunt istorice, iar problemele sunt sistemice. Este regretabil că a fost nevoie de o măsură extremă, descalificarea României de la Eurovision, pentru a atrage atenția autorităților române”.* Ingrid Deltenre a spus că este la a treia vizită în România din februarie 2013 și din cauză că nu s-a găsit nicio soluție, conducerea EBU a luat această măsură unică în istoria forului european. Președintele Comisiei pentru cultură, artă și mass-media din Senat, Georgică Severin, a pledat pentru schimbarea legii, considerată depășită, ca soluție pentru rezolvarea problemelor TVR pe termen mediu și lung. Șefa Departamentului Juridic, Jane Vizard, a atras atenția că în acest moment este în pericol statutul TVR de membru al European Broadcasting Union. O eventuală excludere din EBU înseamnă pierderea drepturilor de difuzare pentru mai multe competiții sportive internaționale, cum ar fi Campionatele Mondiale de Fotbal din 2018 și 2022, dar și accesul la fluxul de știri externe.

Ministrul Finanțelor Publice, Anca Dragu, a precizat că *”Parlamentul este forul responsabil pentru televiziunea publică. Ținând cont de gravitatea situației, am considerat necesar să organizez această întâlnire cu toate părțile implicate pentru găsirea unei soluții în vederea evitării unei noi sancțiuni și mă refere la posibilitatea ca TVR să fie exclusă din EBU”.*

Reprezentanții ministerului, împreună cu cei ai Consiliului Concurenței și ai EBU vor rămâne în contact, vor schimba informații și vor căuta împreună soluții în limita cadrului legal.

La finalul întâlnirii, Ingrid Deltenre a apreciat deschiderea reprezentanților Ministerului Finanțelor Publice, voința pentru deblocarea situației și și-a exprimat încrederea că va fi găsită o rezolvare a situației.

CCR: Dispoziţiile art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii sunt neconstituţionale

Curtea Constituțională a decis: angajatorii nu vor mai putea suspenda contractul de muncă pe perioada cercetării disciplinare.

„În ziua de 5 mai 2016, Plenul Curții Constituționale, învestit în temeiul art. 146 lit. d) din Constituţia României şi a art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, a luat în dezbatere excepţia de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003-Codul muncii, cu următorul conținut:

În urma deliberărilor, Curtea Constituțională, cu unanimitate de voturi, a admis excepţia de neconstituţionalitate şi a constatat că dispoziţiile art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii sunt neconstituţionale.

Curtea a constatat că măsura suspendării contractului individual de muncă, din inițiativa angajatorului, pe durata cercetării disciplinare prealabile, constituie o restrângere disproporţionată a dreptului la muncă, ocrotit de art. 41 alin. (1) din Constituţie.

Decizia este definitivă și general obligatorie și se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi instanței care a sesizat Curtea Constituțională, respectiv Tribunalului Brăila – Secţia I civilă”, se arată în decizia CCR